TÜRKİYE MADEN İŞ SENDİKASI ... Bölge Temsilciliği Karabük Sayı:

Sayın Av. Nebil Varuy
Vakıflar han kat:1
Sirkeci/İstanbul

SENDİKA

15 GÜNDE BİR ÇIKAR FİKİR VE SANAT GAZETESİ

Yıl: 1 Sayı: 28

1 Ocak 1968

Fiatı: 25 Kuruş

N. Varuy tarafından TÜSTAV'a bağışlanmıştır

TÜRK İŞÇİSİ KURTULACAKTIR

«Toplumumuz bir kabuk değiştirmenin; yüzyıllık uyuşukluğunu ve miskinliğini üstünden atmanın hem sıkıntısınıhem de heyecanını yaşıyor. Mutlu günler uzak değildir»

MURAT TEMİR

Oturmamış bir toplum, geri bırakılmış bir toplum olmanın bütün koşullarını ve bunalımlarını eksiksiz yaşıyoruz. Anlaşılan bu aşamalardan geçmeden sağlam, güvenilir bir ortama girmemiz mümkün olmayacaktır.

Uygar ülkelerde çok kan ve emek dökülerek varılan sonuçlara, haklara biz kâğıt üzerinde, birdenbire ulaşır gibi olduk. Tabiî arkasından da bunun türlü- çeşit sıkıntılarını beklemeliydik. Örneğin işçi kesimindeki durum. Daha düne kadar bu haklardan sözedenler beterin beteri belâlara sürüklenirlerdi. E, şimdi kâğıt üzerinde oldukça ileri ülke işçileri düzeyinde haklara sahip görünen Türk işçileri acaba yeterince ve tastamam bu haklarını kullanabiliyorlar mı?. Türkiye'deki tüm işçilerin merkezi durumunda olduğunu iddia eden Türk-İş, maalesef bu görevini yerine getirememiş, «Partilerüstü sendikacılık» bahanesiyle işçilerin uyanışını ve sınıf bilincine ermelerini engellemiştir. Türk-İş'in bu tutumu süphesiz kendi küçük kafalarının eseri değildir; yıllardır beslendikleri Amerika'nın, yurdumuzu her çeşit kepazelik düzenine itmeye çalışan Amerika'nın telkin ettiği, aşıladığı bir görüştür ki, bu da Türk-İş'i getirip bu çıkmaza bırakmıştır.

Zengin bir geçmişi ve sağlam bir geleneği olan Türk halkı, elbet bu geri kalmışlık zincirini kıracaktı. Ve bu gelişme, ilerleme, toplumun bütün alanlarında hızla görülmektedir. Üniversitelerinde, siyasetinde, eğitiminde, dış politika anlayışında, milli savunma taktiğinde ve elbette çalışma düzeyinde.. Artık bu ilerleme ve daha iyiyi isteme çabası hiçkimse tarafından engellenemez. Toplumumuz bir kabuk değiştirmenin, yüzyıllık uyuşukluğunu ve miskinliğini üstünden atmanın hem sıkıntısı, hem de heyecanını yaşıyor. Bu olağan bir durumdur.

Başyazı

PARASIZ VERİLEN YEMEK ve BEDELİ

ENDER ETKİ

Bütün kamu birikimi işyerlerinde işveren, bir öğün parasız yemek verir işçilere. Bu bir öğün parasız yemek 1800 - 2000 kaloriyi kapsar sözde ve kâğıt üzerinde. Bu kalori bir öğünde çalışan insanın harcadığı enerjiye yeterlidir. Ancak bu kaloriye proteinlerle dengeli bir şekilde temin edilerek girdiği zaman midelere. Fakat hiç bir gün girmez bu bahsedilen kalorilik parasız yemek işçinin midesine, dökülür variller dolusu kıyılara köşelere ve derelere. Böylece büyük zararlar verilir işçiye işverene ve milli gelire.

İşçiye zarar verir, çünkü yatan bir insanın bile günde 2000 in üstünde bir kaloriye ihtiyacı vardır yaşantısını devam ettirebilmek için. Çalışan insan ise sarfetmiş olduğu enerji oranında daha çok kaloriye ihtiyaç duymaktadır. Şayet sarfetmiş olduğu enerji oranında istenilen kalori karşılanmadığında, bedeni güç, her geçen gün azalarak, kötü beslenmenin sonucu hastalıklar artacak bunun yanısıra entellektüel güçte gerileyecektir.

İşverene zarar verir, çünkü verime etki yapan unsurlardan birisi de şüphesiz işçinin beslenmesidir. İşçiye yalnızca veriliyor denmesi için yapılan, ucuz ve besin değerinden yoksun yemeklerin verilmesi sonucunda, bedeni gücün azalması ve entellektüel gücün de gerilemesi, işverenin, makinasınında verimli çalışmasına ters yönde etki yapar prodüktivite = insan gücü × makina'dır.

İnsan gücüyle makinanın verimsiz çalışarak az değer yaratması ise milli gelirin zarar görmesi demektir zaten.

Verildiğinin sözde ve kâğıt üzerinde kaldığını söylediğimiz, 1800 - 2000 kalori değerindeki parasız yemek yerine, bedelini alanlara 150 kuruş gibi bir ücret ödenmektedir. Kazana giren yemeğinde maliye-

(Devamı S. 3 de)

ANAYASA KÖYE ve FABRİKAYA GİRİYOR

R. GÜNGÖR

Ünlü bir halk ozanımız Aşık İhsani, bir şiirinin sonunu şöyle getiriyordu: «Anayasam raftan köye/Girene dek yazacağım.»

Türk tarihinde belki ilk kez, ülkenin bilinçli ve namuslu aydınları Anayasayı bu denli **halk malı** yapma yolunda çaba göstermektedirler. Giderek, aydınlardan halk ozanlarına Anayasa bir rehber, bir kurtarıcı bilinmeye başlamıştır. Halk ozanımız Anayasayı raftan köye götürmekle ne demek istiyor? Ya da neyin umudunu taşıyor bu amacında? Önemli, çok önemli bir sorun bu! Yıllardır kâyagelen Anayasa, 1960 devriminden sonra gerğıt üzerinde bir anlamda **sözolsun** diye yaşıçek yararına ve özüne kavuşmuştur. Namus cephesinin erleri aydınlarla, emekçi halk yığınlarının elele vermesini, toplumcu bir örgüte doğru yol almasını mümkün kılan bu yasaların yasası günden güne gerçek sahibini bulmaktadır. Herşey bir yana, gerici, eyyamcı, talancı güçlerin 1961 Anayasasına karşı aldıkları cephe bile, Anayasamızı titizlikle savunmamızı, onu uygulayacak bir örgüte varmamızı gerekli ve zorunlu kılmıyor mu?.

1960 dan önce Anayasa, olsa olsa Hukuk Fakültesinde okutulan bir ders adıydı. İhtilâl döneminde ise, devrilenleri yargılamak için kurulan mahkemede bir gerekçe sık sık «Anayasayı ihlâl» diye geçti. O günden bu yana da, halkçı aydınların dilinden düşmüyor. Bu gidişle düşmeyecek de. Ve yakın bir gelecekte ülkemizde çatışma sadece Anayasacı ve Anayasacı olmayanlar arasında geçecektir. Emekçi halk yığınlarına Anayasamızın ne ölçüde kendilerinden yana olduğu yeterinde anlatılınca, sonuç, Anayasaya inananların olacaktır.

(Sonu S. 4 de)

İŞÇİ ÖRGÜTLERİ VE SORUNLARIMIZ

OSMAN ÇİFTÇİ

İşçi örgütleri, sendikalardır. Sendikanın ne olduğunu bilmiyen işçi yok gibidir hemen hemen. Ama ülkemizdeki sendika denemelerinin sonunda; işçilerin haklarını elde edebilmeleri için sendikalarında yetmediği kanısı ortaya çıkmıştır. Çünkü işçilerin arasında Burjuva çıkarlarını korumakla kafaları şartlandırılmış, küçük hesaplarla aldatılmış işçilerde vardır. Bunların öncülüğünü bir avuç çıkarcı sarı sendikacılar yapar. Bunlar tıpkı komprador Burjuva sınıfına dahilmiş gibi hareket ederler, bilerek ya da bilmiyerek ya da sadece küçük çıkarları uğruna işçi sınıfına ihanet ederler; daha doğrusu işçilere hak tanımak istemeyenlerin ileri karakolları gibi çalışırlar. Soygünların, sömürülerin ön plânda bulunan oyuncularıdır bunlar ve bunlar iş hareketlerinin bağlayıcıları, uyutulmak istenen işçilerin göz boyayıcıları daha doğrusu emeğin ölü yıkayıcılarıdır.

Bugün gerçekten işçi sorunlarına eğilmiş, ülkenin ekonomik sorunlarını ve ekonomi türlerinin ilkelerini iyi kavramış kişilerce, işçi sınıfına yapılan ihanetlerin önlenebilmesi için, işçilerin sınıf bilincine vararak kendi siyasal örgütlerinde birleşerek kanun koyucu durumunda olma ve yönetimde görev alarak hem kendilerini, hem ülkeyi soygundan, sö-

(Sonu S. 4 de)

SENDİKA, emeği ile geçinen bütün yurttaşların yeni yılını candan kutlar, ülkemize mutlu yarınların gelmesini diler.

SEÇMELER : Louis Lévy'nin hazırladığı bu kitap, ünlü Fransız sosyalistlerinden biri olan Jean Jaurés'i anlatmakta ve yapıtlarından seçmeleri bir kitapta toplamaktadır.

Kitap 152 sahifedir, fiatı 5 lira.

İsteme yeri: Ararat yayınevi P.K. 819 Sirkeci/İstanbul.

Usta eleştirmenlerimizden biri olan Asım Bezirci'nin dilimize kazandırdığı bu kitap, günümüzde çıkan en güçlü yapıtlarından birisidir. Kitabın baş tarafından Louis Lévy, Jean Jaurés'i anlatmaktadır. Jaurés'in yaşamı gerçekten kişi oğluna örnek gösterilecek nitelik taşımaktadır. Böyle bir yaşamı okumak, onu yeniden yaşar gibi yaşamak, kişioğluna güç kazandırır. Bu güce insan gücü demek yerinde olur. Çünkü insanların sayısı, yeryüzünde çok olsa bile güçlü olanı, dağ olanı, ateş yakanı, insanlığa aydınlık kazandıranı, sayı bakımından çok azdır. Jaurés, çok az sayıda bulunan insanlardan biridir. Onun yaşamının renkli tablosu: Hayatı, kişiliği, filozofluğu ve tarihçiliği, hatipliği ve yazarlığı, politikacılığı, sosyalistliği şeklinde anlatılmakta düşünen insanlara çok şeyler denmektedir.

Kitabın bundan sonraki bölümü, çeşitli kitaplardan alınmış Jean Jaurés'in seçme yazılarını bir araya getirmektedir. Her yazının önünde Louis Léy'nin o yazılarla ilgili özeti vardır. Bu kitap iyi okunduğu zaman okuyucu kendisinde bir farklılaşma görecek, en kısa bir zamanda düşüncelerinde gücünde, dünya görüşünde bir aşama yapacak, ileride bir çizelge yeralacaktır.

Jean Jaurés, «Geçmişin atesi» adlı yazısında «Biz de geçmişe bağlıyız. Ama geçmişe sevgi ve saygı göstermenin doğru yolu, uzun bir hayaletler zincirini seyretmek için yüzünü döndürmüş yüzyıllara çevirmek değildir. Geçmişe bakmanın en iyi yolu, vaktiyle çalışmış ve canlı kalmış kuvvetlerin eserini — geleceğe doğru — sürdürmektir.» demektedir. Bu tümcelerin altında büyük bir gerçek yatmakta, kişioğlunun içerisinde bir duyguyu yakarak insan düşüncesini ışıklandırmaktadır.

Jean Jaurés'in, bütün yazıları ve söylevleri bir köke dayanmaktadır. Onun çıkış noktası gerçeklerin kişioğluna gülen özüdür. Bu usta yazar, büyük filozof «Geçmiş, şimdi gelecek» adlı yazısına, bakın nasıl giriyor: «Şimdiyi kötülemiyorum. Şimdi de geçmişin büyüklüklerinin birikmiş kuvvetini ve geleceğin büyüklüklerinin dayanağını görmiyen kimseleri kötülüyorum. Demek ki, şimdinin değerini biliyorum. Şimdi ilerleyen insanlığın tarihinde bir andır. Öyleyken ders kitaplarından bazılarında bugüne bönçe bir hayranlık gösterilir, geçmiş aşağılanır ve gelecek kısırlaştırılır. Sık sık okuruz: Geçmiş çağlarda monarşi döneminde zenginler görkemli saraylarda yaşar, yoksullar kulübelerde sürünürlermiş...»

YARARLI YAYINLAR

YILDIZ OSMANOĞLU

Böyle gerçeklere dayanan bir girişten sonra Jaurés, yazısında geçmiş ve şimdinin kendi ölçüleri içinde anlatılmasının gerekli olduğunu, geleceğe gitmenin yolu üzerinde ışıklar yakılmanın zorunluluğunu ve toplumların bir yükselti katına böyle bir yoldan gidilerek çıkabileceğini anlatmakta, güçlü bir mantığı kişioğlunun düşünce platformunda dipdiri tutmaktadır.

Bu kitaba seçilerek alınan yazılar birbirini bütünleyen bir nitelik taşımaktadır. En sonunda çeşitli yanlarıyla sosyalizm incelenmektedir. Ülkemizde sosyalizm akımını yadırgayanların kitabın bu bölümünü okumaları gerekir. Çünkü bilimsel olmayan tartışmalar, kötülemeler, ad-kuyruk takmalar top luma hiçbir şey kazandırmaz. Üstelik demokrasiyi vazgeçilmez bir yönetim düzeni olarak kabul ettiğimize göre bu düzenin sağını da solunu da ciddi bir şekilde bilmemizde fayda vardır. Gerçek odur ki sağ ve sol bilinmeden, sınıf bilincine varılmadan sınıflar meclislerde temsil edilmeden, sınıflar arasında bir denge kurulmadan demokrasiden söz edilmesi, noksan insan olmanın bir yerinde çöplenmekten öteye geçmeyen bir zavallılıktır. Üstelik Türk halkı, bugünkü dünya içinde gerçekten yerini alabilmesi için bu konuda kafa yormak zorundadır. Çünkü halktan yana olan aralanmış kapılar, bilgisizlik yüzünden kapanmakta, emperyalizm yolumuzu bunun için kesmektedir. Bu kitap, bunların önüne dikilebilecek bir soyluluk kazandırmaktadır kişioğluna.

Kitabın sonunda, Asım Bezirci.nin bir katkısı var: Türkiye'de Jaurés.. Bu bölümde Türk basınında Jaurés için yazılanlar yer almaktadır. Bakın Attilâ İlhan, bu yanardağdan nasıl söz etmektedir: «Ayıptır sorması, neden hiç kimse Jaurésten söz etmiyor? irili ufaklı bütün sosyalistler her gün boy boy önümüzden geçiyor da, neden o yanardağ sakallı, havada sıkılı yumrukları, yığınların yerinden oynatan söylevleriyle yadsınamaz yerini almıyor? O Jaurés ki bir yakını, Leon Blum, şöyle tanımlar: Ermiş bir kişiydi sanki. Ermiş değişim, hiç bir davranışında kişisel çıkar düşüncesi olmayışından, kesinlikle olmayışından hem de yürek temizliğinin, ruh saflığının sırasında çocuklarınkini andırdığı olurdu. İktidara aç değildi, alçak gönüllüydü, böbürlenmeyi sevmez, kendisi için hiç bir şey istemezdi. Hasımlarına, dostlarına karşı olduğundan daha dürüst davranmasını her zaman bilmiştir.»

Kitap bitti işte. Ama Jean Jaurés bitmedi yani ölmedi. Bir takım gerici hainlerin kışkırtmaları sonucu bir delinin tabancasından çıkan kurşunların acısı ile can veren Jaurés belki de gericilerin haline hala gülüyor ve dilinden hiç bırakmadığı Victor Hügo'nun şu dizelerini bir boşluğa fısıldıyorlar:

«Je me suis étonné d'étre un objet de haine — Ayant beaucoup scuffert et beaucoup travaille».

— !....

BİR YILBAŞI

Fabrikadan curur dökülüyor
Karanlıklara kıpkırmızı.
Ve üşümüş kediler ölçüsüzce
Ayakları karda, tüyleri dimdik
Bir testere yapışmış koluna
Suçsuz çam dalının
Noel ağacı mı?
Hadi bırakında onu
Beni yapın noel ağacı
Beni süsleyin
Hiç olmazsa bende görürüm
Nasıl eğlendiğinizi
Bende eğlenirim belki
Noel Baba mı?
O da kim
Fabrikada çalışırmı babam gibi
Ekmek parası kazanırmı
Hediye mi taşır sırtında?
Hediyemi dağıtır?
Keşke senin kızın olsaydım
Ben Noel amca.

Belkis TURAN

GECEKONDU

Aceledir sevişmeler tek odalarda
Yarı giyinikliğinde kadınların
Kaçış-kaçıştır
Dönüverişinden çocukların
Soluk soluk yaşamalar
El kiri
Yıkanan kapı önlerinde
Yarına hep yarına sorular
Dip-diri
Fabrika düdüklerinde
«Kondu» ların can kardeş damarlarında
Sızı-sızı
Kirası ya borcu dört duvarın
Tez büyür çocuklar tek odalarda
İnanın.

Sennur SEZER

Savaş Günüdür

Davran savaş günüdür
açıl ardına tekerlek izlerinin
taş basamaklardan çık taş odalara gir
duvarının biri ocakta çatlamış olsun
rüzgâr uğuldasın alsın ölüleri götürsün
davran istemezsen geride kalmak.

Türküler geliyor denizin üstünden..
Hani eşkiya çığlıkları hani erkekliğin..
Davran be davran güneş doğdu tepelere
haniyiz desen çocuklarına varırsın el ele
ödlerinden yeşil sular akar
bir ağızdan türkü tuttursan
duymaz mısın bir avuç çekik gözlünün

yaptığını ötelerde
kara derilerine bir yeni dünya kurdular

başkaları
davran be davran adı namus günüdür.

NİHAT AKSEYMEN

Gerçekçi GÖZÜYLE

Bir yıl daha geçti üstümüzden

MUTLU HAZER

Bir yıl daha geçti üstümüzden. Dönüp ardımıza baksak bir garipseme dolduruyor içimizi; çünkü geçen yıl içinde işaretlenen bütün sorunlarımız hiç çözümlenmedi daha. Yine Anadolu ve Anadolu insanının dolmak bilmeyen çilesi ortada duruyor. Bu kış kimbilir kaç toprak evin damı göçecek Anadolu insanının üstüne, kimbilir kaç yavru bakımsızlıktan ölecek, kimbilir kaç ağa bir avuç tahıl karşılığında kaç fakirin elinden ineğini, koyununu hiç pahasına alacak? kaç tefeci bankalardan aldığı kredileri kullanarak kaç vatandaşı yüzde kaç faizle borçlandıracak ve tütün, fındık, zeytin zamanını bekleyecek? Bu boşluklardan yararlanarak kurduğu dolaptan ötürü meydana gelecek kârı kimbilir kaç kez hesap eden tefeci ve aracı hangi yaşama programlarını düzenlemek için kafa yoracak?

Bir yıl daha geçti üstümüzden...

Bir yıl daha geçti üstümüzden kocaman bir yıl. Kaç adamın kolu koptu, kaç adamın bacağı kazalarda; kaç vatandaşımız trafik kazalarında can verdi; kaç baca eğri tütmeğe başladı, kimbilir kaç ocak söndü? Bütün bu acıların yanı başında, milli gelirden tam payını alan kaç kişi han yaptırdı, hamam yaptırdı. Kimbilir kaç komprador çocuğu özel okullardan, özel kollejlerden, kafası bomboş olduğu halde, diplomasını aldı ve dörde katlayıp cebine koydu. Şimdi belkide bu tip haramzadeler sömürü düzeninin insafsız metodlarını öğreniyordur?

Bir yıl daha geçti üstümüzden...

Evet, kocaman bir yıl daha geçti üstümüzden bir yıl daha.. Dünyayı dünya sorunlarını anlamadan, öğrenmeden bir yıl daha geçti üstümüzden Kıbrıs sorunu dengeli bir sonuca bağlanmadı yine, yine bu dengeyi bozan nedenleri öğrenmedik. Amerika ve İngiliz emperyalizminin düşmanlığını hala dost sanıyoruz üç buçuk sömürücü ortaklığının hatırına. Karşımızda olanları hala yanımızda, yanıbaşımızda sanıyoruz. Oysaki onlar ta içimize işlemiş bir kurt, bir kanser mikrobudur. Durum bu olunca, sonuç da işte böyle oluyor. Yine Kıbrısda Türkler kurşunlanır, yine biz ayaklanırız, yine onlar arabulucu yollar ayağımıza dek; ama bu böbürlenmemizin karşılığı olarak yine biz yarıbelimize kadar çamura batarız. Amerika emperyalizmi bir çamurdur. Onlar kendi ekonomik krizini atlatmaya çalışıyor; biz evet biz daha dünya ekonomisinin yönü ile nedenlerini bile bilmiyoruz.

Bir yıl daha geçti üstümüzden...

Öğretmen kıyımına, memur sürgününe, gazeteci yargılamasına ve partizanlığa devam ederek.. Bir soygun şebekesi olan tefecilere «teşkilâtlanmamış piyasa kredisi» diyerek bir yıl daha geçti üstümüzden. Bir yıl daha geçti üstümüzden bir tesisin bir kaç kez kordelasını keserek, atılmış temelleri yeniden atarak, milli gelir dağılımındaki dengesizliği halkın gözünden kaçırarak. Soygunculara ve onların uşaklarına milliyetçi, bu soyguna karşı direnenleri komünist diyerek bir yıl daha geçti üstümüzden.

Bir yıl daha geçti üstümüzden...

Ne işçi sorunlarına değinildi, ne halkın sorunlarına. Ne toprak reformu yapıldı, ne vergi reformu. Bir yıl daha geçti üstümüzden. Kocaman bir yıl daha geçti üstümüzden...

Yeni yıla girerken hep iyi dileklerle gireriz, gerçeklerle değil, çünkü gerçekleri düşünmek acı veriyor insana. Zor olanı ciddi olanı, önemli olanı bırakmışız adeta şakadan yaşar gibi bir dengesizlik içinde uyumaktayız. Oysaki bütün bir ulus zor olanı yenmek için ilkönce sorunlarımızın bilincine varmalı, kımıldamalı, kal kınmalıdır. Aksi halde daha çok boş yıllar geçer üstümüzden ve hep bir masum çocuk edası ile şunları fısıldarız:

— Bir yıl daha geçti üstümüzden...

Kocaman bir yıl, kocaman bir yıl daha...

Düşündürücü sözler

Derleyen: ALTAN ESİN

● Bir sanatçının seçtiği perspektif ne olursa olsun, bütün yaratıcıların ortak ilkesi olarak kalan bir ilke vardır: aynı zamanda hem gerçeği, hemde gerçeğe biçimini veren usu varsayan deyişleştirmedir. Yaratıcı çaba dünyayı yeniden kurar bununla, her zaman da sanatın ve karşı çıkışın belirtisi olan bir eğriltmeyle kurar.

Albert Camus

● Sermayenin egemenliğini ortadan kaldırmak ve insanın insanı sömürmesine son verecek, yeni bir rejim, sosyalist bir rejim kurmak, işçi sınıfının ve onun çevresinde toplanan emekçi kitlelerinin tarihi görevidir.

Waldeck Rochet

● Genel ya da kısmi bir grevin topluma zarar verdiğini inkâr etmiyorum. Fakat sendikalar düşündükleri adaiete erişebilmek için savaşıyorlarsa, ağır ve hareketsiz halka durumun nezaketini bildirmelidir. En etkili, hareketc getirici araç bu. Bu amacın gerçekleşmesi için de, grev halkı sıkıntıya sokmalı. Zira bu kabiliyetsiz dev, mükellefiyetlerini sıkıntıya girince hatırlıyor ancak.

H. J. Laski

● Ekonomik örgütlerde çalışan herkes, sendikalarla kooperatifleri kuran, yöneten, geliştiren herkes, sermayeden beledi ya da kanuni bir hak koparan herkes parlamentc mücadelesinde başarılar kazanan herkes, düşmanın silahlarını işlettiği yerde bayrağı dalgalandıran herkes aynı ordunun askeridir, aynı kavganın dövüşçüsü, aynı umudun kardeşidir.

Jean Jaures

● Yönetici sınıflar büyük bir halk kitlesini oydan yoksun etmenin kendi çıkarlarına uygun olduğunu bilirler. Bu nedenle sınıf bilincine sahip küçük bir azınlık, yönetici sınıfların bu hareketine karşı, kütlenin çıkarlarını korumak ister. Enerji ve coşkuyla bu sınıfa karşı savaşır; halkı bu ilgisizliğinden uyandırmaya çalışır.

August Bebel

● Yasaların olayların uymasına engel olan bükülmezlikleri onları bazan zararlı hale sokabilir ve buhran geçiren devleti de yıkıma sürükliyebilir. Formalitelerin sırası ve yavaşlığı öyle bir zaman aralığı isterki, olaylar kimi zaman buna elverişli olmazlar. Yasacının önceden düşünemediği bin bir çeşit olay çıkabilir ortaya ve her şeyin önceden kestirilemiyeceğini bilmek de çok gerekli bir öngörüdür.

J. J. Rousseau

● Uluslararasının saflarında daha sonraları memleketlerinde önemli mevkiler işgal etmiş olan pek çok insan vardı. Bazıları işçi hareketini kendi yükselmeleri için bir vasıta olarak kullandı sonra da çekiliverdi. Bunlar başbakan, başkan oldular ve benzeri önemli yerler işgal ettiler, fakat yükselmelerine yardım etmiş ve onlara inanmış olan milyonları oldukları yerde bırakarak terk edebildiler.

Pandit Nehru

BOŞUNA GEÇEN BİR YIL DAHA

ÇETİN ALTAN

Bir yıl daha gümleyip gitmek üzere. Türkiye için boşuboşuna kaybedilmiş yıllardan biri daha bitiyor. Bu bir yıl içinde gerek memleket, gerek dünya meseleleri üzerine en çok eğilmiş, en çok kitap yayınlamış, bilimsel inceleme ve araştırmalara en çok yer vermiş olanlar ise Türk Sosyalistleri...

Bu bir yıl içinde kapkaççı zümresi ile onların adamları ne yaptılar? Hangi yeni tezi, hangi yeni görüşü, hangi bilimsel araştırmayı koydular ortaya?

Sadece tefecilere «Teşkilâtlanmamış sermaye piyasası» adını buldular ve sosyalistlere bol bol sövmekle yetindiler.

Onların kaleminden bir tütün soygunu, bir pamuk soygununu, bir Vietnam ve Kıbrıs meselesinin içyüzünü, bir NATO incelemesini okumak mümkün olmadı.

Türkiye'deki oportünist kanadın artık sövüp hırlamaktan ötede getirebileceği hiç bir yeni fikir yoktur. Hiç bir soygun rakamına cevap verecek güçte değillerdir. Ne banka kredilerinin dağılım tablosunu savunabilirler, ne millî gelir bölüşümündeki korkunç dengesizliği...

Bütün bu bilimsel doğrulara:

— Malûm taktik, sapık düşünce, kışkırtıcı yayın demekten başka bir şey gelmemektedir ellerinden.

Ve bilimsel mantığın çarmıhına her gün biraz daha çivilenmektedirler.

Türkiye'de işsizlik tayfunu gün geçtikçe kuvvetlenmektedir. Kalkınma için gerekli ithalât boyuna düşmekte, yatırımlar kısıtlanmaktadır. İhracatta ise altı çizilecek her hangi bir hamle olmamıştır. Tam tersine yabancı sermayenin kâr transferleri büyümüştür.

Dışarıya borç taksidi, borç faizi ve yabancı kâr transferi olarak iki milyar liralık dövizi ödüyoruz. Bir iki milyar lira da ithalât kârı olarak ödüyoruz. Dört milyar resmî rakam olarak çıkıyor dışarıya. Bir de bunun yanında kaçak olarak çıkanlar vardır.

65 milyarlık millî gelirin yüzde yedisinden fazlası böylece Türkiye dışına akmaktadır. Zaten kalkınma hızımızın sürati de bu civarda tutulmak istenmektedir. Yani kalkınma için yaptığımız bütün çabalar, harcadığımız bütün emekler sülük gibi emperyalist ülkelerin hortumları tarafından emilmektedir. Türkiye yövmiyeyle başkası hesabına çalışan bir ırgat gibi borç aldığı, sermaye ortaklığına girdiği yabancı ülkelere çalışmaktadır.

Bu sömürüden Türkiye'yi kalkındırmaya yetmiyecek ama belirli bir zümreyi memnun edecek bir komisyon düşmektedir komprador sınıfına... Bu komisyon da tabii yine Türk halkının sırtından çıkmaktadır.

Oportünist kanadın sözcüleri bu konulara hiç mi hiç ilişmemektedirler. Bu gerçekler açıklandıkça:

— Solculara aman vermiyelim, müslümanlığımızı unutmıyalım, Türk işçisi vataperverdir, gibi iktisadî inceleme ve araştırmalarla hiç bir ilgisi olmıyan bir takım sözler sıralamaktadırlar.

Türkiye'nin nasıl sömürülmekte olduğunun ortaya konması karşısında verilecek cevap herhalde:

— Müslümanlığımızı unutmıyalım, demek değildir.

Müslümanlığını unutmıyanların argo tâbirle gavur kazığı yemiye mecbur olduklarına dair ne bir ayeti kerime ne bir hadisi şerif mevcuttur.

İşçilerin de vatanperver olduklarını isbat etmek için Amerikan kumpanyalarıyla yerli ortaklarına kurbanlık koyun gibi boyun eğeceklerine dair bir şart mevcut değildir.

İşçiler ağalarla patronların sömürüsüne karşı haklarını ararlarsa vatanperlikten mi olurlar, yoksa müslümanlığın dışına mı düşerler?

Bütün bunlar soyguncular kafilesinin emekçi

(Sonu S. 4 de)

İşçi Örgütleri ve Sorunlarımız

(Sayfa 1 den devam)

mürülmeden kurtarma gereğine inanmışlardır. Bugün bütün emekçiler, emekten yana olan aydın kişiler Atatürk'e ve Anayasaya bağlı güçler, ülkenin kalkınmasını bu noktada aramaktadırlar; çünkü yıllar yılı Burjuvaların elinde bulunan yönetim düzeni, kendisini bir sömürü düzeninden kurtaramamış, bulanık akan sular bir türlü durulmamıştır.

Burjuva yönetimi altında bulunan bir ülkede bulanık suların arılaşmasına imkân yoktur. Plân, program ve hedef belli değildir. Bir elle verilen, diğer elle alınır böyle ülkelerde. Bunun sonucu olarak da halkların ve emeğin bir türlü yüzü gülmez. Oysaki komprador Burjuvalar, bütün bir ülkenin fakirliğine, halkın açlığına rağmen krallar gibi yaşarlar. Krallar gibi. Böyle ülkelerde, ekonomik oluşlar ve sonuçları daima halkların gözünden saklanır. Her şey olduğunun tersi şeklinde gösterilir. Örneğin yabancı emperyalizmle ortaklık kurarak ülkeyi soyduranlar milliyetçi, bu soyguna ayak direyenler, baş kaldıranlar anarşist vatan haini, milliyetsiz ve kanıbozuk şeklinde gösterilir. Bu hinoğlu hinler bütün bir ulusun en kutsal duygu ve inanışlarını da sömürü metotlarına alet ederler. Din ve milliyetçilik bunların elinde çok iyi kullandıkları iki alet olur. Bunları yeri geldikçe istedikleri şekilde sömürürler ve gerçek dinde sosyal adalet vardır diyenlere derhal dinsiz damgasını vururlar ve halkı cehennem ile korkutup, cennetle avuturlar. Oysaki kendileri, halkın gözünden kaçırarak, dinin yasakladığı bütün kötülükleri yaparlar ve üstelik bir de dindar gibi görünürler, dini destekler gibi hareketlerini ayarlarlar. Bu düşüncelerimize kanıt olarak göstermek istediğimiz iki nokta var, bunlardan biri: dini destekler göründükleri halde burjuva sınıfı içinden bir tek din adamı yetişmemiş olmasıdır. Bugün fakir fukara çocukları, kur'an kurslarında, imam hatip okullarında okumaktadır. Bu sınıfın insanları dini kabiliyetlerini mi yitirmiştir acaba? Yoksa... Bir de onlar şöyle bir çarpık sözün sahibidirler: «Allah, zenginliği istediğine, ilmi isteyene verir.» Buradaki ilim dini bakımdan söylenmiştir kanısındayız; çünkü bu sözün yaşı belli olmayacak kadar geçkindir.

Öyle sanıyoruz ki, emekcilerin derin derin düşünüp, gözlerini gerçeklere açma zamanı gelmiş ve belkide geçmek üzeredir. Bu uyanışı eksiksiz tamamlamak için emekçilerin hem kendi örgütleri olan sendikalarda ve hemde kendi siyasal örgütlerinde birleşmeleri gerekmektedir. Geri kalmış ülkelerde böyle bir noktada gerçekler bu uyanış ve dayanışmayı bekliyor, tabii çözümlenmiş yurt ve ulus sorunları da.

ANAYASA KÖYE VE FABRİKAYA GİRİYOR

(Sayfa 1 den devam)

Geçen gün bir kitabevinde tanık olduğum bir olay beni sonsuz heyecanlandırdı. Genç bir subay, kitapçı arkadaştan Anayasa kitabından satınalacağını söyledi. Ve ekledi:

— Dört yüz adet istiyorum.

Şaşırdım ilkin. Dayanamadım sordum:

— Üsteğmenim ne yapacaksınız bu kadar Anayasayı?.

Üsteğmen gayet sakin ve ciddî cevapladı:

— Erlere alıyoruz.. Bunlar yarın terhis olup nasıl olsa köylerine dönecekler..

O kadar.. Tek kelime başka birşey söylemedi. Gereği de yoktu zaten.. Herşey vardı bu üç beş kelimelik cevapta.

Anayasayı okuyup haklarını ve görevlerini belliyen köylüler, yarın Almanya'dan tersyüz edilip dönecek işçiler, meseleyi daha iyi anlıyacaklardır. Bir şeyi daha iyi anlıyacaklardır: Kendilerine seslenen, kendilerine gelen politikacıların kimden yana olduklarını, neyi istediklerini, yani dostlarını, düşmanlarını.

TÜRK İŞÇİSİ KURTULACAKTIR

(Sayfa 1 den devam)

Geçtiğimiz 1967 yılının işçi kesiminde ve çalışanlar düzeyinde şüphesiz en önemli olay Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunun kurulmasıdır. Kısaca adıyla DİSK, çalışma hayatımıza ve işçi - işveren anlayışına getirdiği yeni anlayış bakımından çok ilginç ve tutarlı bir harekettir. Yani eylemdir. DİSK de, öteki ilerici kuruluşlar gibi önceleri afaroz edilmek istenmiş, ama kısa zamanda bu egemen sınıfların ve onların uşağı ve sözcüsü cücelerin daha da batağa saplanması önlenememiştir. DİSK, hızla gelişmeye başlamış ve işçilerin sadece kapitalist sınıflara oy deposu olmaktan çıkarak, kendi sınıflarının bilincine ermelerini ve bu yolda politik eylemlere girmesini sağlama yoluna gitmiştir. Gerçekten DİSK'in kuruluşu bile, yurdumuz emekçileri için bu dönemde büyük bir şanstır. DİSK'in getirdiği aydınlık, karanlık işleri seven, kuytularda lüks yerlerde işçileri satan, geldikleri yeri çoktan unutmuş sözümona işçi liderleri ile, onların dayandıkları efendilerini hayli ürkütmüş ve bozguna uğratmıştır. Ama korkunun ecele faydası yoktur ve beklenen sonuç alınacaktır. Yakın bir zamanda alınteriyle geçinen namuslu Türk işçileri, demokratik mücadele yolunu DİSK'in aydınlığında yürütecekierdir. DİSK'in işçi kesimine getirdiği yeni mücadele anlayışı, hiç şüphesiz toplumun öbür katlarında yankısını bulacak ve yurdumuzun ileri, insan haysiyetine yaraşır mutlu günlerini kurmaya bütün çalışanlarını katacaktır.

Bizi bugün utandıran, geri kalmış dünya devletleri arasında ilk on'luk listeye sokan bu sıkıntılı ve anlayışsız durum da son bulacaktır. Ve bu gün çok uzak değildir.

BOŞUNA GEÇEN BİR YIL DAHA

(Baş tarafı sayfa 3 de)

halk yığınlarını bir süre daha uyutmak amacıyla buldukları tekerlemelerdir.

İktisadî incelemelere, bilimsel gerçeklere, Türkiye'deki soygunun apaçık ortaya çıkmasına verecek cevap bulamayınca bu biçim safsatalarla gün doldurmak zorunda kalmaktadırlar.

Bir yıl daha bitiyor işte. Gazete koleksiyonları ortada.. Bu bir yıl içinde sosyalistlerin yazılarıyla oportünistlerin yavelerini karşılaştırınız.

Varacağınız kanaat şu olacaktır:

— Haramzâdelerin nefesi çoktan tıkanmış, işi çaktırmamak için konuşma taklidi yapmıya çalışıyorlar...

Gerçekten de öyledir, komprador çevreleri fikir plânında tam bir iflâsa uğramışlardır. Gemilerinin uskuru kopmuş, çarkı kırılmıştır. Teknelerinin leşini, suyu çıkmış bir kaç yalanın yedeğinde biraz daha yüzdürmeye çabalamaktadırlar.

Bir yılın bilânçosu aslında bundan ibarettir işte... (Akşam Gazetesi, 30 Aralık 1967)

Parasız Verilen Yemek ve Bedeli

(Sayfa 1 den devam)

ti budur. Bukadar az bir parayla, hayat pahalılığının yüksek olduğu herkesçe belli olan şu senelerde bahsi geçen kalorinin temin edilmesi olanaksızdır. Onun için bir gün kuru fasulye bulgur pilavı, ertesi gün nohut, makarna, yıllarca devam edip gelmektedir. Yıllardır devam edegelen bu nohut, kuru fasulye, bulgur pilavı vs. gibi yiyeceklerle günlük kalori doldurulurken pişirime de önem verilmemekte, bırakınız nefaset ve lezzeti, yiyebilirseniz aşkolsun, yağların ağırlığı ise başka dert. Kamu birikimi işçilerinin büyük çoğunluğu bu yüzden mide hastalığı çekmektedirler. Ayrıca, bu sorunların düzeltilmesi, öncelikle bahsi geçen günlük kalorinin, protein, vitamin, mineral ve karbonhidratların dengeli şekilde temin edilerek pişirilmesi ve pişirime itina gösterilmesi ile mümkün olur. Bunun içinde 150 kuruşluk yemek bedelinin en az 300 kuruşa çıkarılması gereklidir.

Yine iş Sendikalara düşmektedir. Yapacakları toplu sözleşmelerde, işçilere verilen bu yemeklerin durumunu mutlaka ele alıp, işçilerin sosyal durumlarını korumak görevini yerine getirmelilerdir. Zaten akıllı işverende bu sorunun düzeltilmesini istemelidir. Bu iş düzeltilmezde, yine 1800 - 2000 kalorilik yemek vermekle ve bunun karşılığı olan 150 kuruş ücretle yetinilirse yukarda saydığımız işçi, işveren ve milli gelirin zarar görmesi devam edecek fakat aldatmaca asla.

SENDİKA — Fikir ve Sanat Gazetesi

Sahibi : Türkiye Maden - İş Sendikası 8. Bölge Temsilciliği adına : İsmet Ercan

Bu sayıda sorumlu yönetmen : Remzi İnanç

Yönetim Yeri : Hürriyet Caddesi, No: 86, Maden - İş Sendikası, *Karabük*

Dizgi ve Baskı : Balkanoğlu Matbaacılık Ltd Şti. *Ankara*